

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Quàm arctum fuerit, etiam apud Ethnicos matrimonij vinculu[m]?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

VII.

Nam esse hoc vinculum aliquod matrimonij bonum etiam Ethnici ipsi agnouerunt. Apud quos Plutarchus ait: *Vi vincula ex commissura vires accipiunt; sic ex consensu viri & mulieris familia status.* Horatius ita canit:

Horat. lib. 1.
carm. 13.

*Feliciter & amplius,
Quos irrupta tenet copula, nec malis
Diuisos querimonijs
Supremâ citius soluet amor die.*

Tacit. de mo-
rib. Germa-
nor.

Veteres Germani vxores, tanquam laborum, periculorumque socias duxerunt. *Femina autem vicissim, ait Tacitus, unum accipit maritum, quo modo unum corpus, unamque vitam, ne ulla cogitatio ultra, ne longior cupiditas, ne tanquam maritum, sed tanquam matrimonium ament.* Ita igitur, ex antiqua formula, vir cum

A. Gellius lib.
7. c. 21.

vxore, & vxor cum viro manet, quoad viuet, & quoad morietur; sicut anima manet cum corpore. Quamobrem etiam Pythagoras dixit: *in amico coniugio, esse unam animam in duobus corporibus.* Quare sicut corpus nihil potest absque animo, nec animus recte valet, nisi corpore incolumi, ita inter vxorem & maritum necesse est, ut sit constans coniunctio. Sic scilicet vir

Gen. 2. 24.

adharebit vxori suae; & vxor viro. Hoc vinculo tracta Hypsicratea Mithridatis regis Ponti vxor deuictum fugientemque maritum, per aduersa omnia, est secuta. Hoc vinculo illigata fuit Thesea Dionysij soror Polyxeno nupta, quae, postquam

Val. Maxim.
lib. 6. c. 7.

maritus, metu Tyranni profugisset, & rex sororem accusaret, quod conscia fugae mariti, non indicasset: *Adeone, inquebat, Dionysi me vilem, abiectiq; animi feminam iudicas, ut, si sensissem illum moliri fugam, non me illi navigationis & omnium fortunarum comitem additura fuerim?* Sulpicia autem, cum à matre Iulia diligentissime custodiretur, ne Lentulum Cruscellionem virum suum, proscriptum à triumuiris in Siciliam sequeretur; nihilominus famulari veste sumta, cum duabus ancillis, totidemque seruis ad eum clandestina fuga peruenit. Nec recusauit seipsam proscribere, ut ei fides sua in coniuge proscripto, constaret. Q. Lucretium proscriptum à triumuiris vxor Thuria inter cameram & lectum cubiculi abdicum, una conscia ancilla, ab imminente exitio, non sine magno periculo suum tutum prestitit, singulariq; fide id egit, ut, cum ceteri proscripti in alienis

alienis & hostilibus regionibus, per summos corporis & animi cruciatus, vix euaderent; ille, in cubiculo, & in coniugis sinu, salutem retineret. Memorabile est exemplum feminarum Lacanarum, quæ captiuos viros, mutatis vestibus liberauerunt, ipsæq; in captiuorum locum se substituerunt. Idem traditur de vxoribus Minyarû, cum enim mariti earum, propter affectatû regnû Spartæ, publicæ custodiæ inclusi capitali seruarentur supplicio, quod vetere instituto Lacedæmoniorum, nocturno tempore, passuri erant, ex illustri sanguine natæ, velut perituros viros extremum allocuturæ, impetrato à custodibus aditu, carcerem intrârunt, commutataque veste, per simulationem doloris, velatis capitibus eos abire passæ sunt. Dignæ profectò, quibus Minyæ nuberent. Atque hæ quidem periculo vitæ sese exposuerunt, matrimonij amore, ac ne eas mors diuideret.

Aliæ ita se arctè obstrictas esse maritis putauerunt, vt etiam in morte nolent ab illis separari, illud vsurpantes: *diducere amantes. Non queat inuitos Iuppiter ipse duos.* Extat memorabilis epistola Plinij ad nepotem, de Arria Cecinna Patri vxore, quæ, postquam damnatum virum suum præsensit, intellexitque ei delectum necis datum; adiit illum, per speciem consolaturæ. Sed vbi eum, ad fortiter moriendum, est adhortata, verbisque amantissimis ei valedixit, in conspectu illius, gladio, quem sub veste abditum attulerat, pectus suam confodit, eundemque è vulnere extractum, suoque sanguine tepentem marito porrigens, vltimam hanc vocem moriens edidit:

*Siqua fides, vulnus, quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies, hoc mihi, Pato, dolet.*

Dido Pygmalionis soror, quæ Carthaginem condidit, cum ab Hyarba rege Libyæ, in coniugium peteretur, extruâ Sichæi quondam mariti honoribus pyrâ, sua se sponte in ignem iniecit, arsurâ potius, quam nuptura, nam, vt Tertullianus ait: *profuga in alieno solo, vbi nuptias regis vltro optasse debuerat, ne tamen secundas experiretur; maluit è contrario vri, quam nubere.* Rursus, capta & incensa Carthagine, cum se Hasdrubalis vxor cerneret à Romanis capiendam, apprehensis verimque duobus filiis, in subiectum domus suæ deuolauit incendium, Nicerati

Vuu 2 quoque

Cap. 2.
L. 1.
L. 2.
L. 3.
L. 4.

VIII.
Propert. l. 2.
cl. 7.

Plin. l. 7. ep.
ad Nepot.

XI

Tertull. in
Exhort. ad
castitatem.
Et S. Hiero-
nym. l. 1. ad-
uers. Iou-
nitanum.